

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ІНСТИТУТИ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ СЕЛА

Сухоставець А.І., старший викладач
Сумський національний аграрний університет

У процесі історичного розвитку людства, з поглибленням суспільного поділу праці підвищується значення загальних умов суспільного відтворення, зростає рівень диверсифікації напрямків діяльності у сфері задоволення економічних потреб населення. Наприкінці 90-х ХХ ст. більшого значення почала набувати роль соціальної інфраструктури у вдосконаленні пропорцій та формуванні якісних факторів суспільного відтворення, розширенні масштабів економічної діяльності, розвитку головної продуктивної сили суспільства – людини. Проте, процеси становлення ринкових відносин в Україні, реформування народного господарства негативно позначились на їх функціонуванні. Як результат, якість та структура товарів і послуг соціального характеру, які пропонуються, значно знизилися. Саме тому нагальною проблемою сьогодення стало відродження соціальної сфери села.

Реалізація ефективних програм розвитку соціальної сфери села безпосередньо пов'язана з розумінням природи та специфіки функціонування економіко-правових інститутів даного сектора. Великий вклад в розуміння інституціональної природи організацій внесли відомі економісти і соціологи П. Сорокін, Н. Кондрат'єв, А. Богданов. Ми вважаємо, що кредитні спілки слід розглядати як невід'ємну частину закладів соціальної сфери, які забезпечують умови суспільного виробництва і життєдіяльності населення, формування фізичного та інтелектуально розвинутого, суспільно активного індивіда. За функціональним призначенням кредитні спілки, на нашу думку, на ряду з іншими фінансово-кредитними інституціями, що надають відповідні послуги населенню, можна віднести до фінансової ланки (підсистеми) соціальної інфраструктури.

Процес становлення та розвитку кредитних спілок став закономірним результатом переходу України з командно-адміністративної системи до ринкової економіки, розширення економічної свободи. Отже, соціально-економічна значимість кредитних спілок, після не оправданого забуття, почала зростати.

Соціально-економічний корисний ефект від діяльності кредитних спілок, на нашу думку досягається у наступному: акумуляції заощаджень та кредитуванні діяльності приватного бізнесу; стимулюванні попиту на товари довготривалого використання за рахунок надання кредитів по прийнятним відсотковим ставкам; розвиток економічного мислення, вміння примати правильні рішення в ринкових умовах; покращення фінансового та матеріального становища членів кредитної спілки; розвиток уміння колективно діяти задля покращення свого добробуту. Діяльність кредитних спілок ми розглядаємо як певне втіленням концепції соціальної відповідальності бізнесу. Суть даної концепції полягає у пріоритетності соціально-суспільних цілей бізнесу. Саме колективна форма управління діяльності направлена на задоволення соціально-фінансових потреб та інтересів членів кредитної спілки. Функціонування кредитних спілок можна розглядати і як прояв колективного підприємництва. Особливостями

підприємницької ідеї в соціальній сфері є створення суспільно-необхідного товару – поліпшення соціально-економічного становища, особливо найменш захищених в цьому відношенні верств населення.

1. Інфраструктура соціальна. Куценко В., Богуш Л. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1–К.: Видавничий центр “Академія”, 2000 – С. 704-705.

2. Закон України Про кредитні спілки / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 15, ст.101.

3. Кооперація кредитна. Мочерний С. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.2–К.: Видавничий центр “Академія”, 2001 – С. 76-77.

4. Банківська система України: теорія і практика становлення. Збірник наукових праць: В 2 т. Т. 1. – Суми: ВВП „Мрія-1” ЛТД: Ініціатива, 199. – 338 с.

5. Українська кооперація діаспори. Історичний огляд 1930-1995/ Під ред. Омеляна Плешкевича. Чикаго – Київ : Українська світова кооперативна Рада, 1996 –334 с.

6. Гончаренко В.В. Кредитні спілки як фінансові кооперативи: міжнародний досвід та українська практика. – Київ : “Наукова думка”, 1997.- 240 с.

Економіка та менеджмент: перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 22–24 червня 2012 року / за заг. ред. -О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 131-132.